

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥ4	ΕΞΑΜΗΝΟΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ 7.5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υποβάθρου, Ειδικότητας</i>		ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:		ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:		ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		http://edumal.eled.uowm.gr	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο μάθημα γίνεται οριοθέτηση και διεξοδική διερεύνηση της έννοιας της εκπαιδευτικής ηγεσίας αλλά και σύνδεση της έννοιας αυτής με την συναφή έννοια της διοίκησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις σύγχρονες προσεγγίσεις για την ηγεσία και τη σχέση τους με τα ζητήματα της ποιότητας της αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Επίσης αναλύεται η σχέση της ηγεσίας με τη διαμόρφωση της κουλτούρας της εκπαιδευτικής μονάδας καθώς και την ανάπτυξη της οργανωσιακής της ικανότητας (capacity building).

Έτσι οι φοιτητές ολοκληρώνοντας το συγκεκριμένο μάθημα θα μπορούν να κατανοήσουν την έννοια της «ηγεσίας» στο χώρο της εκπαίδευσης και να αποτιμούν τη σημασία της στην αποτελεσματική λειτουργία των σύγχρονων εκπαιδευτικών οργανισμών.

Πιο συγκεκριμένα με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές, θα είναι σε θέση να:

1. Αναφέρονται και εξηγούν την έννοια της εκπαιδευτικής ηγεσίας μελετώντας ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία .
2. Εξηγούν την κριτική διαφοροποίηση ανάμεσα στις έννοιες του ηγέτη, του διευθυντή και του manager.
3. Συζητούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία της ηγετικής συμπεριφοράς και τις πτυχές του φαινομένου της εκπαιδευτικής ηγεσίας σε σχέση με τη μικροκοινωνία του σχολείου.
4. Συζητούν και να προτείνουν διαφορετικές προσεγγίσεις του φαινομένου της εκπαιδευτικής ηγεσίας.
5. Συνδέουν την ηγεσία με την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής μονάδας.
6. Εξηγούν την έννοια της οργανωσιακής ικανότητας και ανάπτυξης και να την συνδέουν με τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς.
7. Συζητούν κριτικά το ρόλο του ηγέτη στην ανάπτυξη της οργανωσιακής ικανότητας (capacity building) στους σύγχρονους εκπαιδευτικούς οργανισμούς
8. Συζητούν κριτικά το ρόλο του ηγέτη σε σχέση με την οργανωσιακή κουλτούρα της εκπαιδευτικής μονάδας.
9. Διακρίνουν, αξιολογήσουν και να αντιμετωπίσουν κριτικά ηγετικές συμπεριφορές στο χώρο του σχολείου.
10. Αξιολογήσουν κριτικά και συνθετικά τόσο τις θεωρίες για την ηγεσία όσο και το ρόλο της στη σύγχρονη εκπαιδευτική μονάδα, αφού μελετήσουν σύγχρονες προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική ηγεσία.
11. Αξιοποιούν συνθετικά και κριτικά τις παραπάνω γνώσεις και δεξιότητες στην λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με τη λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων.
12. Συζητούν κριτικά ηθικά ζητήματα που συνδέονται με την έννοια της ηγεσίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και

επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. Λήψη αποφάσεων. Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή – Παρουσίαση περιεχομένων και απαιτήσεων του μαθήματος

2. Ηγεσία – Διοίκηση – Διαχείριση. Διερεύνηση των όρων. Διαφορές, επικαλύψεις, σχέσεις
3. Εκπαιδευτική πολιτική και ηγεσία.
4. Πρώιμες θεωρίες ηγεσίας – Ιστορική εξέλιξη
5. Οι βασικοί άξονες της ηγετικής συμπεριφοράς
6. Περιπτώσιακές (situational) προσεγγίσεις ηγεσίας
7. Ηγεσία για τη διδασκαλία (Instructional Leadership) – Ηγεσία για τη μάθηση (Leadership for Learning)
8. Μετασχηματιστική Ηγεσία (Transformational Leadership)
9. Κατανεμημένη ηγεσία (Distributed leadership)
10. Ηγεσία για την κοινωνική δικαιοσύνη (Leadership for Social Justice)
11. Οργανωσιακή Κουλτούρα και Οργανωσιακή Ικανότητα: Διερεύνηση των όρων
12. Ο ρόλος της Ηγεσίας στην Ανάπτυξη της Οργανωσιακής Ικανότητας. Τα σχολεία ως μανθάνοντες οργανισμοί.
13. Αποτελεσματική Ηγεσία: Προσπάθεια συνθετικής και κριτικής αποτίμησης

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	1. ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ 2. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία του μαθήματος: ΝΑΙ. Χρήση Η/Υ, διαδικτύου και προβολέα. Προβολή διαφανειών με τα απαραίτητα στοιχεία της διδακτέας ύλης, με τη χρήση προβολικών προγραμμάτων, χρήση διαδικτύου για προβολή παραδειγμάτων και εφαρμογών σχετικών με την διδακτέα ύλη. Αξιοποίηση δυνατοτήτων τηλεδιάσκεψης για συζητήσεις και διευκρινήσεις. Χρήση ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών: Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass. Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές: Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
<i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	Διαλέξεις	36
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	62
	Συγγραφή εργασιών	80
	Προετοιμασία Παρουσιάσεων	20
	Συμμετοχή σε φόρουμ συζητήσεων	12

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS.</p>		
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης.</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες.</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p align="center">Σύνολο</p> <p align="center">210</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γραπτές Εργασίες 30% 2. Προφορικές Παρουσιάσεις 15% 3. Συμμετοχή στο μάθημα και στο φόρουμ 5% 4. Τελική Εξέταση 50% 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Μπουραντάς, Δ., (2005). *Ηγεσία*. Αθήνα : Κριτική.
- Αθανασούλα – Ρέππα Α., (2008). *Εκπαιδευτική Διοίκηση και Οργανωσιακή Συμπεριφορά*. Αθήνα: Έλλην.
- Bush, T. Bell L. and Middlewood, D. (2010). *The Principles of Educational Leadership & Management*. London : Sage.
- Bush T. (2011). *Theories of Educational Leadership and Management*. London: Sage.
- Hoy, K.W. and Miskel, G.C. (2008). *Educational Administration (8th ed)*. New York, McGraw & Hill.
- NCSL (2010). *10 Strong claims about successful school leadership*, in <http://dera.ioe.ac.uk/2082>
- Κουτούζης, Μ. & Πέτρου – Νεοκλέους Ε. (2010). «Ηγετικό στυλ διευθυντών και επαγγελματικό άγχος των εκπαιδευτικών: Διερεύνηση της σχέσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση της Κύπρου», *Επιστήμες της Αγωγής*, 4, 23-36.
- Καρακατσάνη Δ. , Παπαδιαμαντάκη Γ. (επ) (2012). *Σύγχρονα Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Αναζητώντας το Νέο Σχολείο* , 1η έκδ. - Θεσσαλονίκη : Επίκεντρο.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Educational Administration Quarterly*
- *Educational Management Administration & Leadership*
- *Educational Leadership*
- *Journal of Educational Administration*
- *Leadership and Policy in Schools*
- *School Leadership and Management*